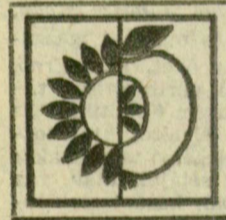

Ráélesztettem, és katt!

Nemrégiben a tápai nyugdíjasklub vendége volt dr. Lajos Sándor röntgenfelvételkészítő, Alkalom kínálkozott a beszélgetésre, mivel a vendég Tápién készült fényképfelvételeiből volt éppen kiállítás a művelődési házban. Tápai nádtetés házak, utcakepek, amelyek már régen elpusztultak; gyerekek, akik ma már szülők, nagyszülők. A közel félszáz fényképet nézve tekintettünk vissza a múltba. — *Köztudott, hogy Tápié hagyományos népelete régtől fogva foglalkoztatja a kutatókat. Vajon, ugyanilyen „csemege” volt ez a szegedi fotósok számára is?*

— Nincs ebben semmi romantika, már ami az én itteni munkámat illeti. Ezek kilencszázhuszonnégyben megbetegedett a tápai orvos. Helyettesítésre engem, friss diplomás, kezdő orvost tettek ki. Az egyetemet Szegeden végeztem, de már szülőhelyemen Eszéken, majd pedig Szegeden is fényképeztem. Hobbim volt a fotózás. Tápiára kerülve láttam, milyen szép öreg házak vannak itten, szépen öltöznek az emberek: nők, férfiak és gyerekek. Név szerint eleinte senkit se ismertem. Később azonban egyre több családost megismertem, leginkább a becenevűkről. Ha beteghez mentem, meg egyáltalán, ha kileptem a rendeléből az utcára, máris nyakamba akasztottam a fényképezőgépet. Jött velem szembe egy asszony, szép tápai ruhában, ráadásul gyékény-szatyor volt a karján, nekem az annyira tetszett, hogy ráélesztettem, és katt. Így kezdődött. Persze, nem csak az embereket, hanem a környezetüket is lefényképeztem, amelyben éltek. Ez volt a fontos számomra: a hitelesség! Napokon, heteken át járkáltam a falu utcáin, benyitottam a kis-

kertbarátoknak

Időszerű munkák

A zöldborsót még vethetjük, de ajánlatos a rövidebb tenyészidőjű fajtákat a földbe tenni. Polytathatjuk a petrezselyem és a sárgarépa vetését, öntözünk és takarjuk a talajt, hogy a szél ne hordja el a rónákat. A rendszeres öntözés azért szükséges, mert a magvakat sekélyen vetjük, és így hamar kiszáradhatnak, különösen ilyen száraz időjárásban, mint jelenleg. A kelést követően a növények gyökere gyorsan lehatol az alsóbb, nedvesebb talajrétegekbe, ekkor már nem igényel gyakori öntözést, sőt jó vizgazdálkodású területeken öntözés nélkül is megfelelő eredményt lehet elérni. A hőmérséklet ugyan még nem mondható kedvezőnek, de a naptár szerint elérkezett a szabadföldi zöldségfélék vetésének az ideje, reméljük, hogy a levegő és a talaj hőmérséklete is rövid időn belül emelkedni fog, és a csirázás idejére eléri az optimális mértéket. Vetni lehet hagymát a porhanyós talajba. Kis vetőgéppel és kézzel is szórhatjuk. Előtte sima talajt próbáljuk ki a kézi vetőgépet, akkor beállíthatjuk a megfelelő tápsót. Ha folyóméterenként 50–55 magot vetünk, megkaphatunk belőle 35–40-et. A sorsítol-

kérték. Így érthető, hogy hétköznapjaik mellett fényképezhettem az ünnepeket is. Úgy mozogtam közöttük, mint egy családtag. Szép szokás volt a faluszei gyermekjáték-csokor, amelyekből sokat lekaptam. Ezen kívül megkerestem a gyékényszédőket, a kubikosokat és a mezőgazdaságban, vagy az otthon a ház körül dolgozó embereket. A régi falunak színes pontjai voltak a Nepomuki szent János, a Tápai Krisztus, a régi temető kápolnája, a Tisza-part, a komp, a búcsú, ezeket mind lefényképeztem. Minden érdekelt, s azt láttam, hogy az emberek örülnek annak, hogy megörökíttem őket. A kártyázók is kedves témám voltak. Emberkarikák filckóztak sötétedésig, az asszonyok meg földre terített gyékényen beszélgettek.

— *A hatvan évnek is föle van, olyan régen jár Tápiéra. Mi jut az eszébe most, amikor ezeket a nyugdíjasokat és a velük szinte egykorú tápai felvételeket nézi?*

— Azt hiszem, nekik még sokat mondok felvételeimmel. Én láttam a régiek, szegények életét. A mai ember számára természetes az az állapot, amely körülveszi, amelyben él. Igaza van, hiszen hatvankét esztendő alatt hihetetlenül nagyot változott a világ — Tápién is!

II. J. Lele József

Színes karakül

A karakülnek természetes körülmények között nem található fajtáját tenyésztették ki Kazahsztánban. Ez a fajta szürkés-kék színhatású és selymes szőrméjű, s bundája sokszorosan nagyobb méretű a széles körűen elterjedt fajtáénál. A tenyészté-
latok kiválasztásakor a tulajdonsok elektronikus számítógépet alkalmaztak. Jelenleg Kazahsztánban több mint száz színárnyalatú színes karakül-tenyésztetnek — éret őszibarackra, virágzó orgonára, igazyoggyre, rózsaszínű flamengó lágy tollazata emlékeztető színárnyalatok.

A szőrmék egy része exportra kerül. (APN)

Ha korán szeretnénk csemegekukoricát, dinnyét, spárgatököt a konyhára, vessünk magot tápcockába, vagy gyepetglába, és tegyük kis fóliaszálatba. A ládába rakott táp- vagy gyepetglókat napra kiteszük a szabadba, éjszakára védett helyre visszük azokat.

Takaríthatjuk a számacsónálakat is. Az ősszel behordott falevelek és egyéb, lakárónak használt anyagok már feleslegessé váltak, sőt, károsak, azt gereblyézzük ki a sorok közül, távolítsuk el a száraz leveleket. Lazítsuk fel a talajt és bőségesen öntözzük be az ültetvényt, ezzel elősegíthetjük a tavaszi gyors indulást és fejlődést.

A felkupaolt rózsatövektől távolítsuk el a földet és kezdjük el a metszést. A rózsák hajtásai erre az időre az ágak végén már megindulnak, gyakran már a kis levelek is látszanak. Sokan elkövetik azt a hibát, hogy sajnálják a rügyeket eltávolítani, ezért hosszú metszést alkalmaznak a bokorrózsáknál, ami korai leöregedéshez vezet. Javasolom, hogy az egy éves hajtásokon maximum 2–3 rügyet hagyjanak meg. Ne lévessen meg senki, hogy a levélhálóján levő rügyek annyira kicsik, hogy szabad szemmel alig láthatók. Azok is rügyek. Nem célszerű egy-egy tövön túl sok hajtást meghagyni, mert az szinten korai leöregedéshez vezet, de a virágok is aprók maradnak. A futórózsáknál a hajtásokat csak akkor metsszük vissza, ha elfáradtak. Egyébiket csak ritkítsuk a hajtásokat. Mindig a kiöregedettől kezdjük.

Dr. Tóth Mihály
mezei főkertész

Új képzőművészeti könyvek

Új kötetekkel gazdagodik a Képzőművészeti Kiadó mai magyar művészetet bemutató sorozata: már ezekben a napokban az üzletbe kerül a Lesenyei Mártát, a Vén Emilt és a Bencze Lászlót bemutató könyv.

Lesenyei Márta szobrászművész munkásságát Kratochvil Mimi művészettörténész ismerteti. A művész pályája széles ívű és gazdag: az érmektől, a kisplasztikáktól kezdve egészen a nagyméretű köztéri szobrokig terjed. Alkotásaiban a valóság és a mese, valamint a mitológia sajátos keveréke jelentkezik. A kötet 17 színes és 35 fekete-fehér reprodukció segítségével ad képet munkásságáról.

Vén Emil festőművész munkásságát Losonczy Miklós mutatja be. Vén Emil 1902-ben Fiumében született, gyermekkorát Triesztben töltötte, családját az első világháború idején került Magyarországra. Művészi pályája során az impresszionizmustól a kubizmusig jóformán valamennyi európai festészeti irányzatot hatott rá, de közlése, kifejezőmódja egyénit maradt. A könyv 17 színes, 35 fekete-fehér reprodukcióval jelent meg.

A háború utáni magyar grafika egyik mesterének, Bencze Lászlónak a munkásságát Csapó György műkritikus mutatja be. A művész nagyszerű realista rajzai a társadalomhoz fűződő kapcsolatáról vallanak.

MI? HOL? MIKOR?

1984. MÁRCIUS 21., SZERDA — NEVNAP: BENEDEK
A Nap kel 5 óra 45 perccor, és nyugszik 17 óra 59 perccor.
A Hold kel 23 óra 23 perccor, és nyugszik 7 óra 56 perccor.

VIZÁLLÁS
A Tisza vízállása Szegednél kedden plusz 39 cm (álló).

NYOLCVAN ÉVE
született Vadnai László (1904–1987) színpadi szerző, film- és televíziójáték-író. Ő a szerzője a jellegzetesen pesti Hecsek és Sajó sorozatnak. 1938-ban az Egyesült Államokba emigrált.
KISSZÍNHÁZ
Este 7 órakor: Kár, hogy k... — Jancsó Miklós-béret.
MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10, este 6 és háromnegyed 8 órakor: Bizonyítási eljárás (színes japán krimi, II. helyárral), negyed 4 órakor: Egy szoknya, egy nadrag (magyar).
Fáklya: háromnegyed 3 órakor: Vuk (színes magyar rajz-film), negyed 6 és fél 8 órakor: A profi (színes, m. b. francia krimi, III. helyárral).
Filmteka (MTESZ-székház, Kigó u. 4.): Maától Mozartig (színes amerikai dok.-film, este 6 órakor).

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 óráig reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.
BALESETI, SEBESZETI ÉS UROLOGIAI FELVÉTELI ÜGYELET
Ma a baleset és szenvedett személyeket Szegeden a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 37.) veszi fel, sebészeti felvételi ügyeletet az I. Kórház (Kossuth Lajos sgt. 42.), urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház tart.
GYERMEKORVOSI ÜGYELET
Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyermekorvosi rendelésben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

EJSZAKAI ORVOSI ÜGYELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.
FOGORVOSI ÜGYELET
Mindennap este 10 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig: Szeged Zöld Sándor u. 1-3. Tel.: 14-420.
S. O. S. LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

BUDAPEST I.
9.00: Tv-torna
9.05: Eneklő Ifjúság! — (ism.)
9.15: Delta — (ism.)
9.45: A falada és a kísértet francia film — (ism.)
11.15: Képzőművészet
11.30: Iskola-tv — (ism.)
16.30: Hírek
16.35: Legenda a páncélonatról — tv-film —
17.55: Képzőművészet
18.05: Egészségünkért!
18.20: A megtalált fonal — riportműsor
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Jogi esetek
20.30: Aberdeen—U. Dózsa KEK labdarúgó-mérkőzés — közvetítés Aberdeenből. Szünetben reklám.

BELGRÁD I.
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.30: Videódalok
17.40: Hírek
17.45: A fehér kő — tv-sorozat gyerekeknek
18.15: Tv-naptár
18.45: Könyvzene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-napló
BELGRÁD 2.
18.15: Művelődési adás
18.45: Szerdai körkép
19.30: Tv-napló
20.00: Béret bohóc — csehszlovák játékfilm
21.35: Zágrábi körkép
21.50: Komoly zene

ÚJVIDEK
17.00: Tv-híradó magyarul és szerb-horvátul
17.45: Gyerekeknek
18.15: Tűzni akarjuk — ismeretterjesztő műsor
18.45: Zene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-híradó magyarul
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-híradó szerb-horvátul
BUKAREST
14.30: Dinamo-Bucuresti—Minszk labdarúgó-mérkőzés
16.20: Rajzfilmek
19.00: Tv-híradó
19.25: Gazdasági felvilágosítás
19.40: Könyvzene

22.16: A hazai agykutatás műhelyéből — IV/3. — Az agy moduliális felépítése
22.45: Tv-híradó 3.
BUDAPEST 2.
17.20: Képzőművészet
17.25: A barátság — (ism.)
17.35: Szülők iskolája — (ism.)
18.45: A nyelv világa
19.30: Schubert: Impromptus op. 90.
20.00: Csenedóra — Gyárfás Miklós novelláinak tv-változata — (ism.)
20.25: Mesterdalnokok — Alom
21.00: Tv-híradó
21.20: Az értelem szem — angol dok.-film
22.05: Képzőművészet
BELGRÁD 1.
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.30: Videódalok
17.40: Hírek
17.45: A fehér kő — tv-sorozat gyerekeknek
18.15: Tv-naptár
18.45: Könyvzene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-napló
BELGRÁD 2.
18.15: Művelődési adás
18.45: Szerdai körkép
19.30: Tv-napló
20.00: Béret bohóc — csehszlovák játékfilm
21.35: Zágrábi körkép
21.50: Komoly zene

ÚJVIDEK
17.00: Tv-híradó magyarul és szerb-horvátul
17.45: Gyerekeknek
18.15: Tűzni akarjuk — ismeretterjesztő műsor
18.45: Zene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-híradó magyarul
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-híradó szerb-horvátul
BUKAREST
14.30: Dinamo-Bucuresti—Minszk labdarúgó-mérkőzés
16.20: Rajzfilmek
19.00: Tv-híradó
19.25: Gazdasági felvilágosítás
19.40: Könyvzene

RÁDÍÓ

KOSSUTH
8.27: Világablak
8.56: Beszélő néhez
9.08: Kamarazene
9.47: Kis magyar néprajz
10.05: Diákfórum
10.35: Válaszoljunk hallgatóinknak
10.50: Szokolay Sándor: A tűz márciusa — oratórium
12.30: Ki nyer ma?
12.45: Házunk tája
13.00: Operalágerek
13.30: Dzsesszelődiák
14.29: Képek és jelképek
15.28: Országos Úttörőriadó
15.58: Hallgatóink figyelmébe
16.03: Nótásokor
16.49: Kritikusok fóruma:
17.05: Mi legyen a salak salakjával?
17.30: Dietrich Fischer-Dieskau dal felvételeiből
19.15: Magályok énekeinek
19.55: A zenéről
20.36: Leo Fall operettjeiből
21.30: Háttérbeszélgetés
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: Richard Strauss operából
23.00: Purcell-művek
0.10: Havasi Viktor táncadálból

PÉTFŐ
8.05: Dalok
8.20: A Tanácsköztársaságról
8.35: Idősebbek bulimarsán
9.30: Népzenekedvelőknek
10.00: Zenedél előtt
11.35: A Szabó család
12.05: Nóták
12.35: Tánccenél koktéll
13.30: Nádi hegedű
13.45: Zenes délután
14.00: Szeverényi Iлона és Vékony Ildikó cimbalmozik
14.15: Petress Zsuzsa operett-felvételeiből
14.35: Slágerrétegek
15.24: Szovjet dzsesszművészek felvételeiből
15.39: A XV. ker. Polák Károly Úttörőház fúvószenekara játszik
16.00: Mindenki iskolája
16.40: Muszkászallók változó szerepökben
17.10: Zenes játékokból
17.30: Otodik sebesség
18.35: Újdonságainkból — magyar könnyűzenei felvételek
19.00: Népdalok pódiuma
19.25: Intermikrofon
19.45: Kim Carmes és Duran Duran felvételeiből
20.35: Magyarország 1984.
21.30: Közvetítés az Aberdeen—U. Dózsa labdarúgó KEK-mérkőzésről
22.20: Félóra népzene
22.50: A Lipcsei Rádió archaikus hangszeregyüttes játszik
23.20: A tegnap slágereiből

BUDAPEST I.
9.00: Tv-torna
9.05: Eneklő Ifjúság! — (ism.)
9.15: Delta — (ism.)
9.45: A falada és a kísértet francia film — (ism.)
11.15: Képzőművészet
11.30: Iskola-tv — (ism.)
16.30: Hírek
16.35: Legenda a páncélonatról — tv-film —
17.55: Képzőművészet
18.05: Egészségünkért!
18.20: A megtalált fonal — riportműsor
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Jogi esetek
20.30: Aberdeen—U. Dózsa KEK labdarúgó-mérkőzés — közvetítés Aberdeenből. Szünetben reklám.

BELGRÁD I.
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.30: Videódalok
17.40: Hírek
17.45: A fehér kő — tv-sorozat gyerekeknek
18.15: Tv-naptár
18.45: Könyvzene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-napló
BELGRÁD 2.
18.15: Művelődési adás
18.45: Szerdai körkép
19.30: Tv-napló
20.00: Béret bohóc — csehszlovák játékfilm
21.35: Zágrábi körkép
21.50: Komoly zene

ÚJVIDEK
17.00: Tv-híradó magyarul és szerb-horvátul
17.45: Gyerekeknek
18.15: Tűzni akarjuk — ismeretterjesztő műsor
18.45: Zene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-híradó magyarul
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-híradó szerb-horvátul
BUKAREST
14.30: Dinamo-Bucuresti—Minszk labdarúgó-mérkőzés
16.20: Rajzfilmek
19.00: Tv-híradó
19.25: Gazdasági felvilágosítás
19.40: Könyvzene

22.16: A hazai agykutatás műhelyéből — IV/3. — Az agy moduliális felépítése
22.45: Tv-híradó 3.
BUDAPEST 2.
17.20: Képzőművészet
17.25: A barátság — (ism.)
17.35: Szülők iskolája — (ism.)
18.45: A nyelv világa
19.30: Schubert: Impromptus op. 90.
20.00: Csenedóra — Gyárfás Miklós novelláinak tv-változata — (ism.)
20.25: Mesterdalnokok — Alom
21.00: Tv-híradó
21.20: Az értelem szem — angol dok.-film
22.05: Képzőművészet
BELGRÁD 1.
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.30: Videódalok
17.40: Hírek
17.45: A fehér kő — tv-sorozat gyerekeknek
18.15: Tv-naptár
18.45: Könyvzene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-napló
BELGRÁD 2.
18.15: Művelődési adás
18.45: Szerdai körkép
19.30: Tv-napló
20.00: Béret bohóc — csehszlovák játékfilm
21.35: Zágrábi körkép
21.50: Komoly zene

ÚJVIDEK
17.00: Tv-híradó magyarul és szerb-horvátul
17.45: Gyerekeknek
18.15: Tűzni akarjuk — ismeretterjesztő műsor
18.45: Zene
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-híradó magyarul
20.00: Sportszerda
22.00: Tv-híradó szerb-horvátul
BUKAREST
14.30: Dinamo-Bucuresti—Minszk labdarúgó-mérkőzés
16.20: Rajzfilmek
19.00: Tv-híradó
19.25: Gazdasági felvilágosítás
19.40: Könyvzene